

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในประเทศที่กำลังพัฒนานั้น ทรัพยากรบุคคลนับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด และคุณภาพของบุคคลขึ้นอยู่กับการศึกษา การศึกษาจะเสริมสร้างความรู้ ความคิด ตลอดจนทักษะต่าง ๆ ที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาจึงนับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ นักการศึกษาจึงได้พยายามปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาให้ดีขึ้นอยู่เสมอ และสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งในกระบวนการศึกษาก็คือการวัดและประเมินผล ซึ่ง โรเบิร์ต แกลสเซอร์ และแอนโทนี นิตโซ (Robert Glasser and Anthony Nittso, 1971 : 31) ได้กล่าวว่า การวัดและประเมินผลนั้นเป็นกระบวนการที่มีบทบาทสำคัญมากในการศึกษา เพราะทำให้ทราบข้อดี และข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขในโปรแกรมการเรียนการสอน ช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงเทคนิควิธีการสอน และช่วยให้นักเรียนได้ทราบระดับความสามารถของตนซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขตนเอง ดังนั้น ครูผู้สอนนอกจากจะมีความรู้ด้านเนื้อหา และวิธีการสอนแล้ว ยังจำเป็นต้องมีความรอบรู้ในเทคนิควิธีการวัดผลแบบต่าง ๆ ด้วย

วิธีการวัดผลมีอยู่หลายวิธีด้วยกัน แต่ละวิธีก็มีวิธีใช้และประโยชน์แตกต่างกันไป และที่นิยมกันมากที่สุดในปัจจุบันคือ การใช้แบบสอบถาม แบบสอบถามที่ดีจะต้องมีความเที่ยงและความตรงง่ายต่อการตรวจให้คะแนน ประหยัด และสะดวกในการดำเนินการสอบ (Robert Lado 1962, 30-32) ซึ่งที่ใช้กันอยู่ทั่วไปมีหลายชนิด เช่น แบบสอบถามจับคู่ แบบสอบถามเลือกตอบ แบบสอบถามเติมคำ หรือแบบสอบถามโคลส ซึ่ง เป็นแบบสอบถามที่มีแนวโน้มว่าจะได้รับความนิยมมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการวัดผลทางภาษา (สุพัฒน์ สุขมตสันต์, 2530 : 1)

แบบสอบถามโคลสมีลักษณะคล้ายกับแบบสอบถามเติมคำ โดยผู้สอบจะต้องอาศัยการระลึกได้ (recall) เพื่อช่วยในการทำข้อสอบ ทั้งยังต้องประมวลความรู้ในเรื่องไวยากรณ์ คำศัพท์ และมีประสิทธิภาพในการใช้ภาษา จึงจะทำแบบสอบถามนี้ได้ แต่แบบสอบถามโคลสจะประกอบไปด้วย

บทความหนึ่ง เรื่องหรือมากกว่าหนึ่งเรื่อง ซึ่งในแต่ละเรื่องจะมีการตัดคำบางคำออกไป แล้วเว้นช่องว่างไว้ให้ผู้สอบคิดหาคำที่เหมาะสมมาเติมลงไป เพื่อให้บทความนั้นมีใจความที่สมบูรณ์ขึ้น ผู้สอบจึงต้องมีความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดีแล้วจึงจะเติมคำตอบได้ถูกต้อง แต่เดิมแบบสอมนี้นี้ได้รับการพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้วัดระดับความยากง่ายของข้อความที่อ่าน (readability) และเนื่องจากขั้นตอนในการสร้างที่ไม่ยุ่งยากและง่ายต่อการนำไปใช้ จึงมีผู้นำแนวคิดของแบบสอมนี้นี้ไปประยุกต์ใช้ในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น นำไปใช้วัดความสามารถทางภาษา นำไปใช้เป็นแบบฝึกหัดเพื่อใช้ในขบวนการเรียนการสอน หรือแม้แต่นำไปวัดความเข้าใจในการเรียนวิชาต่าง ๆ และจากงานวิจัยจำนวนมาก พบว่าแบบสอมนี้อาจใช้วัดความสามารถทางภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการวัดความเข้าใจในการอ่าน วัดการฟัง เข้าใจความ วัดสมรรถนะในการใช้ภาษา หรือวัดความรู้โครงสร้างทางภาษา นักทดสอบทางภาษาจึงหันมานิยมใช้แบบสอมนี้อีกกันมาก โดยเฉพาะเพื่อนำไปใช้วัดความเข้าใจในการอ่าน อย่างไรก็ตามแบบสอมนี้อาจมีจุดอ่อนในเรื่องของการให้คะแนนและการควบคุมลักษณะที่ต้องการจะวัด ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ส่งผลให้ค่าความเที่ยงและความตรงของแบบสอมนี้นี้แตกต่างกันไป โดยเฉพาะเมื่อนำไปใช้กับผู้เรียนภาษาต่างประเทศ จึงได้มีการดัดแปลงแบบสอมนี้อีกให้มีรูปแบบแตกต่างไปจากเดิมหรือที่เรียกว่าแบบสอมนิโอดิฟายด์โคลซ (Modified Cloze Test) เพื่อทำให้แบบสอมนี้นี้มีคุณภาพในการวัดที่สูงขึ้น

แบบสอมนิโอดิฟายด์โคลซเหล่านี้จะมีลักษณะต่างไปจากแบบสอมนี้อีก โดยที่แบบสอมนี้นี้มีการให้สิ่งชี้แนะในลักษณะต่าง ๆ กันไว้แทนที่ช่องว่างของคำที่ถูกตัดทิ้งไป ซึ่งรูปแบบของแบบสอมนี้นี้ โดยทั่วไปจะมี 4 รูปแบบด้วยกันคือ แบบสอมนิโอดิฟายด์โคลซที่มีตัวอักษรชี้แนะ (d___) แบบสอมนิโอดิฟายด์โคลซที่มีช่องว่างเท่าจำนวนตัวอักษรที่คงเดิม (---) แบบสอมนิโอดิฟายด์โคลซแบบจับคู่ และแบบสอมนิโอดิฟายด์โคลซแบบเลือกตอบ แบบสอมนี้นี้จะเน้นวัดการจำได้ (recognition) มากกว่าการระลึกได้อย่างในแบบสอมนี้อีก และผู้สอบยังมีโอกาสสูงขึ้นในการเดาคำตอบได้ถูกต้องแม้จะไม่มีความรู้เลย ลักษณะการให้สิ่งชี้แนะที่ต่างกันในแต่ละแบบสอมนี้นี้จึงให้โอกาสแก่ผู้สอบเดาคำตอบได้ถูกต้องไม่เท่ากันด้วย จากงานวิจัยของ อีแวน เค พรอปส์ จูเนียร์ และคณะ (Ivan K. Propst, Jr. and Others, 1980 : 719-725) พบว่าแบบสอมนิโอดิฟายด์โคลซแบบจับคู่และแบบเลือกตอบ มีความเที่ยง

และความตรงในการวัดความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน และ จอห์น พี เฮลเฟลด์ทและวิลเลียม เอ. เฮนค (John P. Helfeldt and William A. Henk, 1985 : 719-725) พบว่า แบบสอบโมติฟายด์โคลซที่มีช่องว่างเท่าจำนวนตัวอักษรที่ต้องเดิมมีความเที่ยงในการวัดความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าแบบสอบโคลซเดิม จึงอาจกล่าวได้ว่าแบบสอบโมติฟายด์โคลซมีคุณภาพในการวัดความเข้าใจในการอ่านแตกต่างจากแบบสอบโคลซเดิม และแบบสอบโมติฟายด์โคลซที่มีรูปแบบแตกต่างกัน จะมีคุณภาพในการวัดความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันด้วย

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าแบบสอบโมติฟายด์โคลซน่าจะเป็นแบบสอบที่เหมาะสมนำมาใช้วัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากนักเรียนระดับนี้มีพื้นฐานในการเรียนภาษาอังกฤษยังไม่มากพอและยังต้องประสบการณในการใช้ภาษา แบบสอบที่จะนำมาใช้จึงควรมีลักษณะง่ายและจูงใจให้นักเรียนแสดงความสามารถออกมา นอกจากนี้แบบสอบโมติฟายด์โคลซยังสามารถนำมาใช้เป็นแบบฝึกหัด เพื่อฝึกฝนการอ่านภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนได้อีกด้วย จึงควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแบบสอบนี้ให้มากขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าแบบสอบโมติฟายด์โคลซที่มีรูปแบบต่าง ๆ กันนั้น รูปแบบใดที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด โดยจะทำการเปรียบเทียบคุณภาพของแบบสอบโมติฟายด์โคลซ 4 รูปแบบคือ แบบที่มีตัวอักษรชี้แนะ แบบที่มีช่องว่างเท่าจำนวนตัวอักษรที่ต้องเดิม แบบจับคู่และแบบเลือกตอบ ผู้วิจัยคาดว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการเลือกใช้และพัฒนาแบบสอบโมติฟายด์โคลซ และเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้เลือกวิธีการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เปรียบเทียบคุณภาพในการวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของแบบสอบโมติฟายด์โคลซ 4 รูปแบบคือ แบบที่มีตัวอักษรชี้แนะ แบบที่มีช่องว่างเท่าจำนวนตัวอักษรที่ต้องเดิม แบบจับคู่ และแบบเลือกตอบ ในด้าน

1.1 ความเที่ยงของแบบสอบ

1.2 ความตรงของแบบสอบ

2. เปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากแบบสอบโมติฟายด์โคลซทั้ง 4 รูปแบบ ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ

3. ศึกษาปฏิกริยาร่วมระหว่างลักษณะของแบบสอบ กับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อคะแนนในการตอบแบบสอบโมติฟายด์โคลซทั้ง 4 รูปแบบ

สมมุติฐานของการวิจัย

ฮีเบล (Ebel, 1972 : 161-163) ได้กล่าวว่า การเดานั้นถ้านักเรียนเดาแบบไม่มีความรู้เลย (Blind guessing) จะทำให้คะแนนที่ได้จากแบบสอบมีความคลาดเคลื่อนสูง ซึ่งจะกระทบต่อค่าความเที่ยงให้ต่ำลงด้วย แต่ถ้านักเรียนเดาแบบมีความรู้ (Informed guessing) จะทำให้แบบสอบสามารถบ่งชี้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ใกล้เคียงความจริงมากขึ้น

เมื่อพิจารณาลักษณะของแบบสอบโมติฟายด์โคลซทั้ง 4 รูปแบบ จะพบว่าแบบสอบโมติฟายด์โคลซแบบเลือกตอบให้โอกาสแก่นักเรียนมากที่สุดในการเดาคำตอบได้ถูกต้องโดยที่ไม่มีความรู้เลย และรองลงมาคือ แบบสอบโมติฟายด์โคลซแบบจับคู่ ส่วนแบบสอบโมติฟายด์โคลซแบบที่มีตัวอักษรชี้แนะและแบบที่มีช่องว่างชี้แนะ เท่าจำนวนตัวอักษรที่ต้องเติมนั้น ลักษณะของแบบสอบคล้ายกับแบบสอบเดิมค่า นักเรียนจะต้องมีความรู้จึงจะสามารถเติมคำตอบได้ โอกาสในการเดาคำตอบได้ถูกต้องโดยที่ไม่มีความรู้เลยจึงน้อยมาก

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องสมมุติฐานในการวิจัยว่า

สมมุติฐานที่ 1 แบบสอบ โมติฟายด์โคลซแบบที่มีตัวอักษรชี้แนะและแบบที่มีช่องว่าง เท่าจำนวนตัวอักษรที่ต้องเติม มีความเที่ยงไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 2 แบบสอบ โมติฟายด์โคลซแบบที่มีตัวอักษรชี้แนะและแบบที่มีช่องว่าง เท่าจำนวนตัวอักษรที่ต้องเติม มีความเที่ยงสูงกว่าแบบจับคู่

สมมุติฐานที่ 3 แบบสอบโมติฟายด์โคลซแบบที่มีตัวอักษรชี้แนะและแบบที่มีช่องว่าง
เท่าจำนวนตัวอักษรที่ต้องเติม มีความเที่ยงสูงกว่าแบบ เลือกตอบ

สมมุติฐานที่ 4 แบบสอบโมติฟายด์โคลซแบบจับคู่มีความเที่ยงสูงกว่าแบบ เลือกตอบ

เนื่องจากแบบสอบโมติฟายด์โคลซทั้ง 4 รูปแบบ ประกอบด้วยเนื้อหาเดียวกันเพื่อ
วัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และใช้แบบสอบมาตรฐานฉบับเดียวกันเป็นเกณฑ์ใน
การเทียบหาความตรง ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานว่า

สมมุติฐานที่ 5 แบบสอบโมติฟายด์โคลซแบบให้ตัวอักษรชี้แนะ แบบที่มีช่องว่างเท่า
จำนวนตัวอักษรที่ต้องเติม แบบจับคู่ และแบบ เลือกตอบ มีความ
ตรงไม่แตกต่างกัน

จากงานวิจัยของกาญจนวัลย์ ชุ่มใจ (2525) พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียน
ที่ได้จากการวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของแบบสอบโมติฟายด์โคลซแบบจับคู่และ
แบบ เลือกตอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงอาจกล่าวได้ว่าลักษณะการ
ชี้แนะที่ต่างกัน ในแบบสอบโมติฟายด์โคลซนั้นส่งผลให้แบบสอบมีความยากง่ายไม่เท่ากัน และ
เนื่องจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่างระดับกันจะมีคุณลักษณะและความสามารถไม่เหมือนกัน รูป
แบบของแบบสอบโมติฟายด์โคลซ จึงอาจจะมีผลต่อนักเรียนในแต่ละกลุ่มไม่เหมือนกันด้วย ดังนั้น
ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานว่า

สมมุติฐานที่ 6 มีปฏิภกริยาร่วมระหว่างลักษณะของแบบสอบ กับระดับผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน

สมมุติฐานที่ 7 คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบสอบโมติฟายด์โคลซแบบให้ตั้งอักษรชี้แนะ
แบบที่มีช่องว่างเท่าจำนวนตัวอักษรที่ต้องเติม แบบจับคู่ และแบบ
เลือกตอบ ในกลุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มคือ กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนสูง ปานกลาง และต่ำ แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) ปีการ-

ศึกษา 2529 ในโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ .

2.1.1 รูปแบบของแบบสอบโมติฟายด์โคลซ 4 แบบคือ แบบที่มีตัวอักษรชี้แนะ แบบที่มีช่องว่างเท่าจำนวนตัวอักษรที่ต้องเติม แบบจับคู่ และแบบเลือกตอบ

2.1.2 ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษมี 3 ระดับคือ สูง ปานกลาง และต่ำ

2.2 ตัวแปรตาม คือ

2.2.1 คำสัมประสิทธิ์ความเที่ยง

2.2.2 คำสัมประสิทธิ์ความตรง

2.2.3 คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบสอบ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบโมติฟายด์โคลซ 4 รูปแบบ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากบทความเดียวกันเพื่อวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และแบบสอบมาตรฐานวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. คุณภาพของแบบสอบ หมายถึง คุณภาพในด้านความเที่ยงและความตรงของแบบสอบ

1.1 ความเที่ยงของแบบสอบ ในที่นี้คือความคงที่ภายใน ซึ่งคำนวณโดยใช้วิธีการของคูเดอร์ ริชาร์คสัน 20

1.2 ความตรงของแบบสอบ ในที่นี้คือความตรงร่วมสมัยหรือความตรงตามสภาพของแบบสอบ ซึ่งหาได้จากการคำนวณค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของแบบสอบที่ได้จากการรวบรวมข้อมูล กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งวัดได้จากแบบสอบมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

2. แบบสอบโมติฟายด์โคลซ หมายถึง แบบสอบที่ดัดแปลงมาจากแบบสอบโคลซ เดิม ซึ่งในที่นี้จะมี 4 รูปแบบด้วยกันคือ

2.1 แบบสอบโมติฟายด์โคลซที่มีตัวอักษรชี้แนะ เป็นแบบสอบที่ให้ตัวอักษร ตัวแรกของคำที่ถูกตัดออกในแต่ละช่องว่าง ผู้อ่านต้องเติมคำเพื่อให้ได้ใจความสมบูรณ์ โดยคำ ที่เดิมนั้นจะต้องขึ้นต้นด้วยตัวอักษรที่ชี้แนะมาให้

2.2 แบบสอบโมติฟายด์โคลซที่มีช่องว่างเท่าจำนวนตัวอักษรที่ต้องเติม เป็น แบบสอบที่ให้เส้นประ เท่าจำนวนตัวอักษรของคำที่ถูกตัดออกในแต่ละช่องว่าง ผู้อ่านจะต้องเติม คำเพื่อให้ได้ใจความสมบูรณ์ โดยคำที่เติมลงไปนั้นจะต้องมีจำนวนตัวอักษรเท่ากับเส้นประที่ ชี้แนะมาให้

2.3 แบบสอบโมติฟายด์โคลซแบบจับคู่ เป็นแบบสอบที่ให้ตัวเลือกเป็นกลุ่มคำ ไว้เหนือข้อความที่อ่าน โดยมีคำที่ไม่ถูกต้องเพิ่มเข้าไปด้วย ผู้อ่านต้องเติมคำเพื่อให้ได้ใจ ความสมบูรณ์ โดยเลือกจากกลุ่มคำที่กำหนดมาให้ ซึ่งอับางคำจะไม่ถูกเลือกเลยแต่คำบางคำ จะถูกเลือกมากกว่า 1 ครั้ง

2.4 แบบสอบโมติฟายด์โคลซแบบเลือกตอบ เป็นแบบสอบที่มีตัวเลือกให้ 4 ตัวเลือก แทนลงในคำที่ถูกตัดออกในแต่ละช่องว่าง ผู้อ่านต้องเติมคำเพื่อให้ได้ใจความ สมบูรณ์โดยเลือกจากตัวเลือกที่ให้มานี้

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการสอบแบบสอบมาตรฐาน วิชาภาษาอังกฤษ (อ.015) ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนตรงกับเปอร์ เซ็นไทล์ที่ 71 ขึ้นไป

3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนตรงกับ เปอร์เซ็นต์ที่ 31-70

3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนตรงกับ เปอร์เซ็นต์ที่ 30 ลงมา

4. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความหมาย ของเนื้อเรื่องและข้อความภาษาอังกฤษที่ได้อ่าน สามารถเลือกคำตอบหรือเติมคำตอบได้ถูกต้อง

ตรงตามความหมายของ เนื้อ เรื่องนั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงลักษณะของแบบสอบ
โมดิฟายด์โคลซให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนให้มากที่สุด
2. เป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน ในการเลือกใช้แบบสอบลักษณะต่าง ๆ กัน ให้เหมาะสม
สมกับจุดประสงค์ในการประเมินผลการเรียนการสอน
3. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการวัดและประเมินผลการศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย